

תרגום אונקלוס

(ז) וְהִנֵּה כְּדֶשֶׁחַ פָּרֻעַה יְתַעַמָּא וְלֹא־כְּבָרְנוּ יְלֹא אֲנָה
אָרַע פְּלַשְׁתָּאִי אֲרַי קְרִיבָא הִיא אֲרַי אָמַר יְלֹא דְלָמָא
יְזִוְעַן עַפְאָא בְּמִחְזִיקָהוּ? קְרָבָא וַיְתַובּוּן לְמִצְרִים:
(ח) וְאַסְחָר יְלֹא יְתַעַמָּא אֲנָה מְרַבְּרָא לִפְנָא דְּסֻוֹף
וּמְזֹרְזַעַן סְלִיקָו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מְאָרָעָא דְמִצְרִים:
(ט) וְאַסְקָמָה יְתַגְּרָמִי יוֹסֵף עַמָּה אֲרַי אָוְמָה אָוְמָי
יְתַבְּנִי יִשְׂרָאֵל לְמִימָר מְדָבָר דְכִיר יְלֹא יִתְלֹזֵן וַתְּסַקּוּן
יְתַגְּרָמִי מִקְאָעַמְקָוָן:
(כ) וְגַנְטוּ מִסְכָּת וְשָׁרוּ בָּאָתָם בְּסֶטֶר מְדָבָר:
(כא) וְלֹא מְדָבָר קְרָמָיהוּ בִּימָמָא בְּעַמּוֹדָא דְעַנְנָא
לְדִבְרוֹתָהוּן בְּאָרָחָא וּבְלִילִיאָא בְּעַמּוֹדָא דְאַשְׁתָּא לְאַנְהָרָא
לְהָנוּן לְמִינְעָל בִּימָמָא וּבְלִילִיאָא:
(כב) לְאַעֲדֵי עַמּוֹדָא דְעַנְנָא בִּימָמָא וְאַף לֹא עַמּוֹדָא
דְאַשְׁתָּא בְּלִילִיאָא מַזְקָנָם עַמָּא: □
יד (א) וּמְלָל יְגַי עַמְ-מִשָּׁה לְמִימָר:
(ב) מְלָל עַמְ-בְּנִי יִשְׂרָאֵל וַיְתַבּוּן וַיְשַׁרְוּן קְרָטָם פָּס חִירְתָּא
בֵּין מָגָדָל וּבֵין יַמָּא קְרָטָם בָּעֵל צְפָן לְקַבְּלָה תְּשֻׁרוֹן
עַל־יְמָא:
(ג) וְיִמְרֵר פָּרֻעַה עַל־בְּנִי יִשְׂרָאֵל מְעַרְבֵּלָין אָנוּן בְּאָרָעָא
אָתָּה עַלְיהוּן מְדָבָר:
(ד) וְאַתְּהָרָף יְתַלְבָא דְפָרֻעַה וְיִרְדֵּף בְּתְרִיהוּן וְאַתְּהָרָף
בְּפָרֻעַה וּבְכָל־מִשְׁרִיחָה וַיְדַעַו מִצְרָאֵי אֲרִי־אָנָא יְיָ
וּבְעָדוֹ-יכְּזָן:
(ה) וְאַתְּחַנָּא לְמַלְכָא דְמִצְרִים אֲרַי אַזְוֵל עַמָּא וְאַתְּהָפֵךְ
לְבָא דְפָרֻעַה וּבְעַבְדוֹהָל בְּעַמָּא וְאַמְרָל מְאָדָא עַבְרָנָא
אֲרִי־שְׁלָחָנָא יְתִיְשְׁרָאֵל מְלַמְפָלָחָנָא:
(ו) וְטַקֵּס יְתַרְחָפָה וְיְתַעַמָּה דְבָר עַמָּה:
(ז) וְדַבָּר שְׁתִמְאָה רַתְכִין בְּחִירָהוּ וְכָל רַתְכִי מִצְרָאֵי וְגַבְרִין
מִמְּנָן עַל־כְּלָקָה:
(ח) וְתַקְהָרֵי יְלֹא יְתַלְבָא דְפָרֻעַה מַלְכָא דְמִצְרִים וְרַדֵּף בְּתַרְ
בְּנִי יִשְׂרָאֵל וּבְנִי יִשְׂרָאֵל נְפִקיָּן בְּרִישׁ גָּלִי:
(ט) וְרַדֵּפוּ מִצְרָאֵי בְּתְרִיהוּן וְאַדְבִּיקָה יְתַהָּוּן כְּדֶשֶׁנָּא
עַל־יְמָא כָּל־סְוִסָּה רַתְכִי פָּרֻעַה וּפְרַשְׁׂוּהָי וּמִשְׁרִיחָה
עַל־פָּס חִירְתָּא קְרָטָם בָּעֵל צְפָן:

תורה

יג (ז) וַיְהִי בְּשַׁלֵּחַ פָּרֻעַה אֶת־הָעָם וְלֹא־נִתְּחַם אֱלֹהִים בְּרַךְ
אָרַץ פְּלַשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הַוָּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פָּזִינְתָּם
הָעָם בְּרָאָתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרִים:
(ח) וַיַּפְּבַּע אֱלֹהִים אֶת־הָעָם בְּרַךְ הַמִּקְרָב יִסְסֹוף
וְחִמְשִׁים עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִאָרַץ מִצְרִים:
(יט) וַיַּקְהֵל מִשְׁהָה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עַמָּו בְּיַד הַשְׁבֵע הַשְׁבִּיעָ
אֶת־בְּנִי יִשְׂרָאֵל לְאַמְרָה פָּלָךְ יִאמְרֵר אֱלֹהִים אֶתְכֶם
וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמָתֵי מִזְהָה אֶתְכֶם:
(כ) וַיַּסְעוּ מִסְלָת וַיַּחֲנוּ בְאָתָם בְּקִצהַה הַמִּקְרָב:
(כא) וְלֹא הָלֹךְ לְפָנֵיכֶם יוֹמָם בְּעַמּוֹד עַנְלָן לְנַחֲתָם הַלְּךָ
וְלֹילָה בְּעַמּוֹד אָשׁ לְהָאֵר לָהּ לְלֹכֶת יוֹמָם וּלֹילָה:
(כט) לְאַיִּמְשָׁבֵד עַמּוֹד הַעֲנָן יוֹמָם וּעַמּוֹד הַאֲשָׁר לְיִלָּה לְפָנִי
הָעָם: □
יד (א) וַיַּדְבֵּר יְהָוָה אֱלֹהִים לְאָמָר:
(ב) וְבָרֵךְ אֶל־בְּנִי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁבּוּ וַיְחַנֵּל לְפָנֵי הַחִירָה בֵּין
מְגַדֵּל וּבֵין הַיּוֹם לְפָנֵי בָּעֵל צְפָן נְכַחַו תְּחַנְוּ עַל־יְהָיָם:
(ג) וְאָמַר פָּרֻעַה לְבְנִי יִשְׂרָאֵל נְכַחַם הַם בְּאָרָץ סָגָר
עַל־יְהָיָם הַמִּדְבָּר:
(ד) וְחִזְקָתִי אֶת־לִבְנֵי־פָרֻעַה וְרַדֵּף אֶחָרֵיכֶם וְאַכְבְּרָה בְּפָרֻעַה
וּבְכָל־חִילָוֹ וְיִרְדֵּעוּ מִצְרִים כִּי־אָנָי יְיָ וַיַּעֲשׂוּ-כָּזָן:
(ה) וַיַּגְדֵּל לְמַלְךָ מִצְרִים כִּי בָּרָח הָעָם וַיַּהַפֵּךְ לְבָב פָּרֻעַה
וּבַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עֲשֵׂינו כִּי־שְׁלַחַנו
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִעֲבָרֵנוּ:
(ו) וַיַּאֲסֵר אֶת־רַכְבָּיו וְאֶת־עַמָּו לְקַח עַמָּו:
(ז) וַיַּקְהֵל שְׁשִׁמְאָות לְכָבֵד בָּחוֹר וְכָל רַכְבֵּן מִצְרִים וְשָׁלָשָׁם
עַל־כָּלָקָה:
(ח) וַיַּחַזֵּק יְהָוָה אֶת־לִבְנֵי־פָרֻעַה מֶלֶךְ מִצְרִים וְרַדֵּף אֶחָרֵיכֶם
יִשְׂרָאֵל וּבְנִי יִשְׂרָאֵל יָצְאִים בְּגַד רַמָּה:
(ט) וְרַדֵּפוּ מִצְרָאֵי אֶחָרֵיכֶם וְיִשְׁוִיגָה אָוֹתָם חֲנִינָם עַל־הָעָם
כָּל־סּוֹסָל רַכְבֵּן פָּרֻעַה וּפְרַשְׁׂוּהָי וְחִילָוֹ עַל־פִּי הַחִירָה לְפָנִי
בָּעֵל צְפָן:

תרגום אונקלוס

- (ו) ופְּרָעָה קָרַב וַיַּקְפֵּל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל יְתֻעַנְיוֹן וְהִנֵּה מֶצֶרְאֵי נְטָלָנוּ בְּתִירְיוֹן וְרַחֲילָלוּ לְחָרָא וַיַּעֲקֹו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל קָרְם יְיָ:
- (ז) וְאָמַרְנוּ לְמַשְׁה הַמְּדִלִּית קְבָרֵין בְּמִצְבָּים דְּבָרַתְנוּ לְמַמְתָּא בְּמִדְבָּר מֵאָדָא עֲבָדָת לְנָא לְאַפְקִוְתְּנוּ מִמְצָרִים:
- (ח) הַלְאֵין פְּתַגְמָא דְמַלְלָנָא עַמְךָ בְּמִצְבָּים לְמַיְמָר שְׁבָק מִנָּנוּ וְנַפְלָח יְתֻמְצָרָא אֲרִי טָב לְנָא דְנַפְלָח יְתֻמְצָרָא מִדְגָּמוֹת בְּמִדְבָּר:
- (ט) וְאָמַר מַשְׁה לְעַמָּא לֹא תַּرְחַלְוּן אַתְעַתְּדוּ וְחוֹזֵן יְתֻפְּרַקְנָא רַיִן דִּיעַבֵּר לְכֹונָן יוֹמָא-דָן אָלִי בְּתִינְטוּן יְתֻמְצָרָא יְוֹמָא-דָן לֹא תַּסְפְּוּן לְמַחְזִוְתְּהוּן עֹור עֶד-עַלְמָא:
- (י) יְהִי יָגִיט לְכֹונָן קָרָב וְאַתָּתוּ תְּשַׁתְּקוּן: ^ט
- (ט) וְאָמַר יְהִי לְמַשְׁה קְבָלִית צְלָוֹתָךְ מִלְלָעַם-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְיִטְלֹונָ:
- (ט) וְאַתָּה טָל יְתֻחְטָרָךְ וְאַרְתָּם יְתִיְרָךְ עַל-יִמְאָה וּבְזָעָה וַיַּעֲלָוּן בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּגֹו יִמְאָה בְּיַבְשָׁתָא:
- (ט) וְאַנְּאָה אָנָּא מַתְקָף יְתִלְבָא דְמֶצָרָא וַיַּעֲלָוּן בְּתִירְיוֹן וְאַתְיָקָר בְּפְרָעָה וּבְכָל-מִשְׁרִיתָה בְּרַתְכּוּהִ וּבְפֶרְשָׁוֹהִ:
- (ט) וְדַעַונְוּן מֶצָרָא אֲרִי-אָנָּא יְהִי בְּאַתְיָקָרּוּתִי בְּפְרָעָה בְּרַתְכּוּהִ וּבְפֶרְשָׁוֹהִ:
- (ט) וְנַטֵּל מְלָאָכָא רַיִן דְמִדְבָּר קָרְטָמָשְׁרִיתָא דִישְׁרָאֵל וְאַתָּה מִבְּתִירְיוֹן וְנַטֵּל עַמּוֹדָא דְעַנְנָא מַזְקָדָמְיוֹן וְשָׁרָא מִבְּתִירְיוֹן:
- (ט) וּלְעַל בֵּין מִשְׁרִיתָא דְמֶצָרָא וּבֵין מִשְׁרִיתָא דִישְׁרָאֵל וְהַנָּהָעַנְנָא וְקַבְלָא לְמֶצָרָא וְלִישְׁרָאֵל נָהָר כְּלַלְלִילִיאָ וְלֹא-אַתְיָקָרְבָּי כְּנָן לֹתְתָּהָן כְּלַלְלִילִיאָ:
- (ט) וְאָלִים מַשְׁה יְתִיְהָה עַל-יִמְאָה וְרַבָּר יְיַתְּרָה מֵא בְּרוּחַ קְדוּמָא תְּקִיף כְּלַלְלִילִיאָ וְשָׁנִי יְתִיְמָא לְיַבְשָׁתָא וְאַתְבָּנָעָמָיָא:
- (ט) וְעַלְוָה בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּגֹו יִמְאָה בְּיַבְשָׁתָא וּמִיָּא לְהֹן שׁוֹלִין מִימִינָהוּן וּמִסְמָאָהוּן:

תורה

- (ו) וְפְרָעָה הַקָּרַב וַיְשַׁאֲל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עִנְיִנְיוֹם וְהַגָּה מִצְרִים וְנִסְע אַחֲרֵיהֶם וְיִרְאֶל מֵאָד וַיַּצְעַק בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהִי:
- (ז) וַיֹּאמֶר אֶל-מֹשֶׁה הַמּוּלָא אַיִן-קָבָרים בְּמִצְבָּים לְחַתְּנוּ לְמִוּת בְּמִדְבָּר מִזְרָחָת עֲשִׂית לְנָנוּ לְהַזִּיאָנוּ מִמְצָרִים:
- (ח) הַלְאֵנוֹ הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבְרָנוּ אַלְיִיךְ בְּמִצְבָּים לְאָמֵר חַבְלָמָנוּ וּנְעַבְתָּה אֶת-מִצְרִים כִּי טָב לְנָנוּ עֲבָד אֶת-מִצְרִים מִמְּתָנוּ בְּמִדְבָּר:
- (ט) וַיֹּאמֶר מַשְׁה אֶל-הָעָם אֶל-תִּרְאֶו הַתִּצְבּו וְרָאו אֶת-יְשֻׁוּת יְיָ אֲשֶׁר-יָעַשָּׂה לְכֶם הַיּוֹם כִּי אָשֶׁר רָאַתֶּם אֶת-מִצְרִים הַיּוֹם לֹא תַּסְפְּוּ לְרָאַתֶּם עוֹד עַד-עוֹלָם:
- (ט) יְהִי יְלָחָם לְכֶם וְאַתֶּם תְּחַרְשֵׁין: ^ט
- (ט) וַיֹּאמֶר יְהִי אֶל-מֹשֶׁה מִה-תִּצְעַק אַלְיִיכְרָב אֶל-בְּנֵי יִשְׁרָאֵל וַיַּפְּסֹעָו:
- (ט) וְאַתָּה הָרָם אֶת-מִטְפָּח וְנִטְהָר אֶת-יְרָךְ עַל-הַיּוֹם וּבְקָעָה וַיַּבְאֵו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיּוֹם בְּיַבְשָׁה:
- (ט) וְאַנְּיָה הַגְּנִי מַחְזִיק אַח-לְבָב מִצְבָּים וַיַּבְאֵו אַחֲרֵיהֶם וְאַכְבָּרָה בְּפְרָעָה וּבְכָל-חַילוֹ בְּרַכְבּוֹ וּבְפֶרְשָׁיו:
- (ט) וַיַּדְעָו מִצְבָּים כִּי-אָנָּי יְהִי בְּהַכְבָּרִי בְּפְרָעָה בְּרַכְבּוֹ וּבְפֶרְשָׁיו:
- (ט) וַיַּטְעַ מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהְלָךְ לִפְנֵי מַחְנָה יִשְׁרָאֵל וַיַּגְּלַךְ מַאֲחֲרֵיהֶם וַיַּטְעַ עַמּוֹד הַעֲנָן מִפְנִים וַיַּעֲמֹד מַאֲחֲרֵיהֶם:
- (ט) וַיַּבְאֵו בְּינָו מִצְבָּים וַיַּבְאֵו בְּינָו מִתְחַדְּשָׁה כְּלַלְלִילָה:
- (ט) וַיַּטְעַ מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַהְלָךְ וַיַּטְעַ מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים וַיַּבְאֵו בְּינָו מִתְחַדְּשָׁה כְּלַלְלִילָה וַיַּטְעַ מִלְאָךְ הָאֱלֹהִים לְחַדְבָּה וַיַּבְאֵו הַמְּמִימִים:
- (ט) וַיַּבְאֵו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיּוֹם בְּיַבְשָׁה וְהַמִּים לְהֹם חֹמֶה מִיכְיָנָם וּמִשְׁמָאָלָם:

תרגום אונקלוס

- (כג) וְרַקְפּוּ מִצְרָאֵל וְעֹלֶה בְּתִרְיוֹן כֹּל סֹסְנָת פְּרֻעָה רַתְּפּוּהַי וְפֶרְשׂוּהַי לְגֹו יַמָּא:
- (כד) וְהַהֲ בְּמִטְרָת צְפָרָא וְאַסְתָּפִיכְיַי לְלַמְשִׁירִתָּא דְמִצְרָאֵי בְּעַמְוֹדָא דְאַשְׁתָּא וְעַנְנָא וְשָׁגָשַׁי תְּמַשְּׁרִיתָא דְמִצְרָאֵי:
- (כה) וְאַעֲדֵי יַתְּגָלְלֵי רַתְּכִיהַוּן וְמִנְבְּרָנוּן לְהֹוּן בְּתַקְוָף וְאַמְרוּ מִצְרָאֵי נָעָרָקְמַזְקָרְבָּם יְשָׁרָאֵל אָלֵי דָא-הָדִיא גְּבָרָתָא בְּיַוְדְּעַבְדָּר לְהֹוּן קְרָבֵין בְּמִצְרָים:
- (כו) וְאַמְרֵי יַלְלַמְשָׁה אַרְנִים יְתִיְּדָר עַל-יַמָּא וִיתְוַבּוּן מִיאָ עַל-מִצְרָאֵי עַל-רַתְּכִיהַוּן וְעַל-פֶּרְשָׂוּהַי:
- (כז) וְאַרְלִם מַשָּׁה יְתִיְּדָה עַל-יַמָּא וְתַבְּ יַמָּא לְעַדְן צְפָרָא לְתַקְפָּה וְמִצְרָאֵי עַרְקָיו לְקַדְמוֹתָה וְשָׁגָךְ יַיְיָ יְתִ-מִצְרָאֵי בְּגֹו יַמָּא:
- (כח) וְתַבְּ מִיאָ וְחַפּוּ יְתִ-רַתְּכִיא וְיִתְ-פֶּרְשָׂא לְכָל מִשְׁרִיתָה פְּרֻעָה דְעֹלֶה בְּתִרְיוֹן בַּיּוֹם לְאַ-אַשְׁתָּאָר בְּהֹוּן עַד-חַד:
- (כט) וּבְנֵי יְשָׁרָאֵל הַלְּיכֵו בְּיַבְשָׁתָא בְּגֹו יַמָּא וְמִיאָ לְהֹוּן שִׁירָוּן מִימִינְהָוּן וּמִסְמָא לְהֹוּן:
- (לו) וּפְרָקֵי יַיְיָ בְּיוֹמָה הַהְוָא יְתִיְּשָׁרָאֵל מִירָא דְמִצְרָאֵי וְחֹזָא יְשָׁרָאֵל יְתִ-מִצְרָאֵי מִתְּחַיֵּן עַל-קְפָּה יַמָּא:
- (לא) וְחֹזָא יְשָׁרָאֵל יְתִ-גְּבוּרָתָה יְדָא רַבְתָּא דְעַבְדָּר יַיְיָ בְּמִצְרָאֵי וְדַחְלִלוּ עַמָּא מַזְקָרְבָּם יַיְיָ וְהַיְמִינָה בְּמִימְרָא דִיְיָ וּבְנִגְיּוֹתָה מַשָּׁה עַבְדָּה:
- טו (א) בְּכָן שְׁבָח-מַשָּׁה וּבְנֵי יְשָׁרָאֵל יְתִ-תְּשִׁבְחָתָא הָדָא קָרְבָּם יַיְיָ וְאַמְרוּ לְמִימָר נְשָׁבָח וּנוֹזְדִי קָרְבָּם יַיְיָ אָלֵי אַתְּגָאֵי עַל-גּוֹתְנִיא וְגַאוֹתָא דִילָה-הָיא סִיסְיָא וְרַכְבָּה רַמְאָה בַּיּוֹם:
- (ב) תַּקְפִי וְתְּשִׁבְחָתִי דְחִילְאָי יַיְיָ אַמְרֵי בְּמִימָה וְהַה-לִי לְפָרָקֵיק בְּנֵי אֱלֹהִי יְאַבְנִי-לְהָמְקָנָשׁ אַלְהָא דְאַבְהָתִי וְאַפְלָחָה קְדָמָהִי:
- (ג) יַיְיָ מַאֲרֵי נְצָחָן קְרָבְיָא יַיְיָ שְׁמָה:
- (ד) רַתְּכִיא פְּרֻעָה וְמִשְׁרִיתָה שְׁדֵי בַּיּוֹם וּמִבְתָּר גְּבָרָה אַטְבָּעָוּ בַּיּוֹם-סּוֹפָה:
- (ה) תַּהְמִיא חָפוּ עַלְיָהָוּ נְתָנוּ לְעַמְקִיא כָּאַבְנָא:

תורה

- (כג) וַיַּרְדַּפּוּ מִצְלִים וַיַּבְאִוּ אַחֲרֵיכֶם כֹּל סֹסְנָת פְּרֻעָה רַכְבָּו וּפֶרְשָׂיו אַל-תַּזְעַק הַיּוּם:
- (כד) וַיְהִי בְּאַשְׁמָרָת הַבָּקָר וַיְשַׁקֵּף יַיְיָ אַל-מִתְּגָנָה מִצְלִים בְּעַמְוֹד אַשְׁׁר וְעַגְןָו וְלֵאמֹר אַתְּ מִתְּגָנָה מִצְלִים:
- (כה) וַיַּסַּר אַתְּ אַפְנֵן מִרְכָּבָתוּ וַיְנַהֲגֵהוּ בְּכַבָּדָת וַיֹּאמֶר מִצְלִים אָנוֹסָה מִפְנֵי יִשְׁרָאֵל כִּי יַיְיָ גַּחֲם לְהֹם בְּמִצְרָים:
- פ (כו) וַיֹּאמֶר יַיְיָ אַל-מִשָּׁה נְטָה אַתְּ-יִדְךָ עַל-הַיּוֹם וַיִּשְׁבּוּ הַמִּלְּמָדִים עַל-רַכְבָּו וּעַל-פֶּרְשָׂיו:
- (כז) וַיַּטְמֵן מַשָּׁה אַתְּ-יִדְךָ עַל-הַיּוֹם וַיַּשְׁבֵּב הַיּוּם לְפָנָות בְּקָרָב לְאַיְתָנוּ וּמִצְרָים נְסִים לְקַרְאָתוּ וַיַּנְעַר יַיְיָ אַתְּ-מִצְרָים בְּתֻזְבָּקָה:
- (כח) וַיִּשְׁבּוּ הַמִּלְּמָדִים וַיַּכְסְּוּ אַתְּ-הַלְּכָבָב וְאַתְּ-הַפְּרָשִׁים לְכָל חַיל פְּרֻעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיכֶם בַּיּוֹם לְאַ-גְּשָׁאָר בְּהָם עַד-אַחֲרָה:
- (כט) וּבְנֵי יְשָׁרָאֵל הַלְּכֵו בְּיַבְשָׁתָא בְּתֻזְבָּקָה בְּתֻזְבָּקָה בַּיּוֹם וְהַמִּלְּמָדִים לְהֹם חָמָה מִיְמִינָם וּמִשְׁמָלָקָם:
- (לו) וַיַּוְשַׁע יַיְיָ בְּיַוְדְּעַבְדָּר לְאַתְּ-יִשְׁרָאֵל מִיד מִצְרָים וַיַּרְא יִשְׁרָאֵל אַתְּ-מִצְרָים מִתְּחַזְּקָה עַל-שְׁפָתָה הַיּוֹם:
- (לא) וַיַּרְא יִשְׁרָאֵל אַתְּ-הַיּוֹדֵר הַגְּדָלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יַיְיָ בְּמִצְרָים וַיַּרְא אַתְּ-יִיְהִי וְיַאֲמִינָה בַּיּוֹם וַיִּמְשָׁה עַבְדָּו:
- טו (א) אָז יִשְׁרָאֵל-מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׁרָאֵל אַתְּ-הַשִּׁירָה הַזֹּאת לִי וַיֹּאמֶר לְאַמְרָה אֲשִׁירָה לִי בַּיּוֹם גִּיאָה גָּאהָ סִיסְיָס וּרְכָבָד רַמָּה בַּיּוֹם:
- (ב) עֲזִי וְזָמְרָתִי הַנְּהִיִּי לְיִשְׁוֹעָה זָה אַלְיִי וְאַנְהָהוּ אַלְתִּי אַבְיִי וְאַרְמָמָנָהוּ:
- (ג) יַיְיָ אַיִשׁ מִלְחָמָה יַיְיָ שְׁמָוֹת:
- (ד) מִרְכָּבָת פְּרֻעָה וְחַילְוָו יְרָה בַּיּוֹם וּמִבְתָּר שְׁלַשִּׁיּוֹ טְבָעָו בַּיּוֹם-סּוֹפָה:
- (ה) תַּהְמִתּוּ בְּסִיםְנוּ יְרָדוּ בְּמִצְוָתּוּ בְּמוֹ-אַבְנָן:

תרגום אונקלוס

- (ו) יְמִינָךְ יְלֹא אֲדִירָ בְּחִילָא יְמִינָךְ יְלֹא תְּבִרַת סְנָאָה:
- (ז) וּבָסְגֵי תְּקִפָּה תְּבָרַתְנוּן לְדַקְמָו עַל-עַמָּךְ שְׁלָחָת רְגָזָךְ
שְׁיִצְחָקָן כְּנוֹרָא לְקַשָּׁא:
- (ח) וּבְמִימָר פֶּמֶךְ חַכְמָו מְלָא קְמוּ כְּשֻׂור אַזְלִיא קְפוּ
תְּהֻמָּי בְּלָבָא דִּימָא:
- (ט) דְּהַהָה אָמָר סְנָאָה אַרְדָּף אַרְבָּק אַפְּלָג בְּזָהָא תְּסַבָּע
מְנָהָז נְפָשִׁי אַשְׁלָף חַרְבִּי תְּשִׁיצָיָנוּ יְדִי:
- (י) אָמָרָת בְּמִימָרָה חַפָּא עַלְיהָנוּ יְמָא אַשְׁתָּלָעָלוּ בְּאַבָּרָא
בְּמַיְן פְּקִיפִין:
- (יא) לִית בְּרִמְנָךְ אַתְּ-הָוָא אַלְהָא יְלֹא לִית-אַלְהָה אַלְ-אַתְּ
אֲדִיר בְּקַרְשָׁא דְּתִיל תְּשַׁבְּחוּ עַבְדָּ פְּרִישָׁוּ:
- (יב) אֲרִיקָמָת יְמִינָךְ בְּלָעָתָנוּן אַרְעָא:
- (יג) דְּבָרָהִי בְּטַבּוֹתָךְ לְעַמְּא-אַגְּנוּן דְּפָרָקָתָא סְבָרָהִי בְּתַקְפָּךְ
לְדִירָא דְּקָרְשָׁה:
- (יד) שְׁמָעוּ עַמְמִיא וְזָעוּ דְּחַלְאָ אַחֲרָתָנוּן לְדָבָנוּ יְתַבִּין
בְּפֶלְשָׁתָה:
- (טו) בְּכָנוּ אַתְּ-בְּהִילָּוּ בְּבָרְבִּי אַדְוָם פְּקִיפִי מוֹאָב אַחֲרָנוּן
רְתָתָא אַתְּ-בָּרוּ כְּלַ-דָּבָנוּ יְתַבִּין בְּכָנָעָן:
- (ט) תְּפָל עַלְיהָנוּ אִימָתָא וְדַחֲלָתָא בְּסָגִי תְּקִפָּה יְשִׁתָּקָנוּ
כָּאָבָנָא עַד-דִּיעָבָר עַמָּךְ יְלֹא יְתַ-אַרְנוּנָא עַד-דִּיעָבָר עַמָּא
דָּגָן דְּפָרָקָתָא יְתַ-יְּרָדָנָא:
- (יז) פְּעַלְפָ�וּן וּמְשִׁרְנָנוּן בְּטוּרָא דְּאַחֲסָנָתָה אַתְּ
לְבִית-שְׁכָנָתָה אַתְּ-הַנְּתָא יְלֹא מְקַדְשָׁא יְלֹא אַתְּ-קָנָהָי יְדִיךְ:
- (יח) יְלֹא מְלָכוֹתָה קָאמָם לְעַלְמָם וּלְעַלְמִי עַלְמִיאָ:
- (יט) אֲרִי עַלְוָוָסָוֹת פְּרֻעָה בְּרַתְפּוּהָי וּבְפִרְשָׁהָלִי בְּיִמְאָה
וְאֲתִיבָה יְלֹא עַלְיהָנוּ יְתַ-מִּי יְמָא וּבְנִי יִשְׂרָאֵל הַלִּיכָה
בְּיִבְשָׁתָא בָּגָנוּ יְמָא:
- (כ) וּנְסָבָתָ מְרִים נְבִיאָתָא אַחֲתָה דָּהָרָו יְתַ-תְּפָא בְּיִדָּה
וּנְפָקָא כְּלַ-נְשִׁיאָ בְּתְּרָדָא בְּתְּפִין וּבְחַגִּין:
- (כא) וּמְעַנְנָיא לְהָזָוּן מְרִים שְׁבָחוּ וְאוֹדוֹ קְרָם יְלֹא אֲרִי
אַתְּ-גָאָעָל עַל-גָּוֹתְנָיא וְגָוֹתָא דִּילְהָדָיא סְוִסָּיא וּרְכָבָה
רְמָא בְּיִמְאָה:
- (כב) וְאַטְלָל מֹשֶׁה יְתַ-יִשְׂרָאֵל מִינָא דְּסָוף וּנְפָקוּ לְמִרְבָּרָא
דְּחַגְרָא וְאַזְלָוּ תְּלַתְּא-יוֹמָן בְּמִדְבָּרָא וְלֹא-אַשְׁבָחוּ מִיאָ:

תורה

- (ו) יְמִינָךְ יְלֹא נְאָדָרִי בְּלֹחַ יְמִינָךְ יְלֹא תְּרַעֵץ אַוְיָבִ:
(ז) וּבְרַב גָּאוֹנָה תְּהָרֵס קְמִיר תְּשִׁלָּח חָרְנָךְ יְאָכְלָמוּ כְּקַשָּׁ:
- (ח) וּבְרוּת אַפְּיִיךְ נְעָרָמוּ מִים נְאָבוּ כְּמוֹ-נְדָר נְזָלִים קְפָאָי
תְּהַמּוֹת בְּלָבִים:
- (ט) אָמָר אָוְיָב אַרְלָף אַשְׁיָג אַחֲלָק שָׁלָל תְּמַלְאָמוּ נְפָשִׁי
אָרִיק חַרְבִּי תְּוִרְישָׁמוּ יְדִי:
- (י) נְשִׁפְתָּ בְּרוֹחָה כְּסָמוּ יְמָם צְלָלוּ בְּעוֹפָרָת בְּמִים אֲדִירִים:
- (יא) מִי-כְּמָכָה בְּאַלְמָם יְלֹא מִי כְּמָכָה נְאָדָר בְּקָדְשָׁ נְוָרָא
תְּהַלְתָּ עֲשָׂה פָּלָא:
- (יב) נְטִילָת יְמִינָךְ תְּבָלָעָמוּ אָרְצִי:
- (יג) נְתִיתָת בְּחַסְדָּךְ עַמְ-זָוּ גָּאָלָת גְּהַלָּת בְּעַזְעָךְ אַל-גָּנוּה
קְדָשָׁה:
- (יד) שְׁמַעְיָו עַמִּים יְרָגְזָוּן חִיל אַחֲזָוּ יְשִׁבָּי פָּלָשָׁתָה:
- (טו) אָז נְבָהָלוּ אַלְוָיִ אַדְוָם אַיְלִי מוֹאָב יְאַחֲזָמוּ רְעָד
נְמָגוּ כָּל יְשִׁבָּי כְּנָעָן:
- (ט) תְּפָל עַלְיהָם אִמְתָּה וְפִחְד בְּגָדָל זְרוּעָךְ יְדָמוּ כְּאָבָן
עַד-יְעָבָר עַמְּךָ יְלֹא עַד-יְעָבָר עַמְ-זָוּ קָנִיתָה:
- (י) תְּבָאָמוּ וְתְּطַלְעָמוּ בְּקָר נְחַלְתָּךְ מְכוֹן לְשִׁבְתָּךְ פְּעַלְתָּךְ יְיָ
מְקֹדֵש אֲדָנִי כְּנוּנָו יְדִיךְ:
- (יח) יְגָן יְמָלֵךְ לְעַלְמָם וְעַד:
- (יט) כַּי בָּא סְוִסָּה פְּרֻעָה בְּרַכְבָּו וּבְפִרְשָׁיו בְּיָם וּיְשָׁב יְיָ
עַלְהָם אַתְּ-מִי הַיָּם וּבְנִי יִשְׂרָאֵל הַלִּכָּו בְּיִבְשָׁה בְּתוֹךְ
הַיָּם:
- (כ) וְתַקְהָ מְרִים הַגְּבִיאָה אַחֲות אַהֲרֹן אַתְּ-הַתָּף בְּיִדָּה
וְתַצְאָנָכְלָה-גְּנָשִׁים אַחֲרִיה בְּתַפִּים וּבְמַחְלָתָה:
- (כא) וְתַעֲנוּ לְהָם מְרִים שִׁירָו לְיִלְלָה גָּאָה גָּאָה סְוִסָּה וּרְכָבָו
רְמָה בְּיָם:
- (כב) וַיַּטְפַּע מֹשֶׁה אַתְּ-יִשְׂרָאֵל מִים-סָוף וַיַּצְאָו אֶל-
מִדְבָּר-שָׂוֹר וַיַּלְכְּדוּ שְׁלַשְׁת-יִמְמִים בְּמִדְבָּר וְלֹא-מִצְאָו מִים:

תרגום אונקלוס

(כג) וְאַתָּה לְמֹרֶה וְלֹא יִכְלֹו לְמַשְׁתִּי מֵיאָמָרְתָּה אֲרִי
מְרִירָנוֹ אֲגֹנוֹ עַל־כֵּן קְרָא־שְׁמָה מְרָה:
(כד) וְאַתְּרֻעַמוּ עַפְעָא עַל־מֹשֶׁה לְמַיְמָר מֵא נְשָׂתָה:
(כה) וְצַלְיִי קְרָם־יְזָה וְאַלְפָה יְלָא וְרַמָּא לְמֹיאָ וְבַסְימָו
מֵיאָ תְּפָנוֹ גְּזָר לְהָקִים וְהַזְּנוֹ וְתְּפָנוֹ גְּסִיקָה:
(כו) וְאַמְרָל אַמְ-קְבָּלָא תְּקַבֵּל לְמַיְמָרָא וְבֵין אַלְמָד וְדַכְשָׁר
קְרָמָהִי תְּעַבֵּד וְתְּצִיתָ לְפָקְדוּהִי וְתְּפַטֵּר כָּל־קְרָמָהִי
כָּל־מִירְעָיִן דְּשָׂוִיתִי בְּמַצְרִים לֹא־אֲשָׁנוּגָנוֹ עַלְיךָ אֲרִי אֲגָּה
יְלָא אַסְגָּה:

(כז) וְאַתָּה לְאַילָם וְתְּפָנוֹ תְּרִי עַסְרָ מְבוֹעָן דְּמָיוֹן וְשְׁבָעָן
דְּקָלָין וְשְׁנוֹרָו תְּפָנוֹ עַל־מִיאָ:
(טז) וְנַטְלוּ מְאַילָם וְאַתָּה כָּל־כְּנַשְׂתָּא דְּבָנִי־יִשְׂרָאֵל
לְמַדְבָּרָא דְּסִין דְּבִין אַילָם וּבֵין סִינִי בְּחַמְשָׁת עֲשָׂר
יוֹמָא לְיִרְחָא תְּנִינָא לְמַפְקָהָן מְאַרְעָא דְּמַצְרִים:
(ב) וְאַתְּרֻעַמוּ כָּל־כְּנַשְׂתָּא דְּבָנִי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה
וְעַל־אַהֲרֹן בְּמַדְבָּרָא:
(ג) וְאַמְרָוּ לְהֹזֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְנֵי דְּמַיְתָא קְרָם־יְזָה בְּאַרְעָא
דְּמַצְרִים כְּדָהָנוֹנָא יְתַבֵּן עַל־דּוֹדִי בְּסָרָא כְּדָהָנוֹנָא
אֲכַלְוָן לְחִמָּא וְשְׁבָעָן אֲרִי אֲפָקָתוֹן יְתַהָּנָא ?מְדָבָרָה הָדוֹן
לְקַטְלָא יְתַ-כָּל־קְהָלָא הָדוֹן בְּכֶפֶנָּא:

(ד) וְאַמְרָה יְלָא לְמֹשֶׁה הָאָנוֹ מַחְתָּה לְכֹזֶן לְחִמָּא מַ-שְׁמִיאָ
וְיַפְלָוֹן עַפְעָא וְיַלְקְטוֹן פְּתַגְמִינָום בְּיוֹמָה בְּדָרִיל דְּאַנְסִינוֹן
הַיְהִכּוֹן בְּאוֹרִיתִי אַמְ-לָא:

(ה) וְיַהְיֵה בְּיוֹמָא שְׁתִיתָהָה וַיַּתְקְנוּ יְתַהָּנָה וְיַהְיֵה
עַל־חַדְ-תְּרִין עַל דְּיַלְקְטוֹן יְומָם:

(ו) וְאַמְרָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַמְשָׁא וְתְּדָעָוָן
אֲרִי יְלָא אֲפָק יְתַהָּנָן מְאַרְעָא דְּמַצְרִים:

(ז) וּבְצְפָרָא וְתַחְזֹוּ יְתַ-יְּקָרָא רַיִן בְּדִשְׁמִיעָן קְרָמָהִי
תְּרֻעָמָתָכָוֹן עַל־יְהִי וּנְחָנָא מֵא אֲרִי מַתְּרֻעָמָתָכָוֹן עַל־יְהִי:

(ח) וְאַמְרָה מֹשֶׁה בְּדִיקְתָּן יְלָא לְכֹזֶן בְּרַמְשָׁא בְּסָרָא לְמַיְכָל
וְלְחִמָּא בְּצְפָרָא לְמַסְבָּעָ בְּדִשְׁמִיעָן קְרָם יְלָא תְּרֻעָמָתָכָוֹן
דְּאַתָּ�וֹן מַתְּרֻעָמָיוֹן עַל־וְהִי וּנְחָנָא מֵא לְאַ-עֲלִינָא
תְּרֻעָמָתָכָוֹן אַלְהָן עַל־מַיְמָרָא רַיִן:

תורה

(כג) וַיְבָאָרְתָּה וְלֹא יִכְלֹו לְשֹׁתָה מִים מִמְּרָה כִּי מִרְים
הָם עַל־כֵּן קְרָא־שְׁמָה מְרָה:
(כד) וַיְלַנוּ הָעַם עַל־מֹשֶׁה לְאַכְלָר מַה־גְּנַשְׁתָּה:
(כה) וַיַּצְעַק אֶל־יְהֹוָה יְלָא עַז וַיַּשְׁלַךְ אֶל־הַמְּלִים וַיִּמְתַהֵּר
הַמְּלִים שֵׁם שֵׁם לוֹ חַק וְמִשְׁפָּט וְשֵׁם נְסָה:
(כו) וַיֹּאמֶר אֶם־שְׁמָעוּ תְּשִׁמְעוּ לְקֹלוֹ יְלָא אַלְהִיךָ וְהַיֵּשֶׁר
בְּעִינֵיכֶם תְּשִׁבְעָה וְהַזְּנוֹת לְמַצְוָה וְשְׁמַרְתָּ כָּל־חַקָּיו
כָּל־הַמְּחָלָה אֲשֶׁר־שְׁמָתִי בְּמַצְרִים לֹא־אֲשָׁעִים עַלְיךָ כִּי אֲנִי
יְלָא רְפָאָךְ:

(כח) וַיְבָאָרְתָּה וְשֵׁם שְׁתִים עַשְׂרָה עִינָת מִים וְשְׁבָעִים
תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ שֵׁם עַל־הַמִּפְּקִים:
(טז) (א) וַיִּסְעוּ מְאַילָם וַיְבָאָרְתָּה בְּלַעֲדרָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־מַרְבָּר־סִין אֲשֶׁר בֵּין־אַילָם וּבֵין סִינִי בְּחַמְשָׁה עֲשָׂר
יּוֹם לְחַדְשָׁה הַשְׁנִי לְצַאַתְמָתָם מְאַרְעָא מַצְרִים:
(ב) (וַיְלַנוּ) [וַיְלַנוּ] בְּלַעֲדרָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עַל־מֹשֶׁה
וְעַל־אַהֲרֹן בְּמַדְבָּרָה:

(ג) וַיֹּאמֶר אַלְהָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַיִ-יְהִוָּה מִתְּנַנְּוּ בְּנֵי־יִהְיֵי
בְּאַרְעָה מַצְרִים בְּשַׁבְּתָנָל עַל־סִיר הַבְּשָׂר בְּאַכְלָנוֹ לְחַם
לְשָׁבָע כִּי־הָזָאתָם אַתָּנוֹ אֶל־הַמְּדָבָר הָהָה לְהַמִּתָּה
אֶת־כָּל־הַקָּרְבָּן הַזָּהָר בְּרָעָב:

(ד) וַיֹּאמֶר יְלָא אֶל־מֹשֶׁה הַנְּגִי מִמְטִיר לְכֹם לְחַם
מִזְ-הַשְׁמִים וַיַּצֵּא הָעַם וַיַּקְטֵל דְּבָרִינָום בְּיוֹמָו לְמַעַן
אֲפָנָה הַיְלָד בְּתוֹרָתִי אַמְ-לָא:

(ה) וְיַהְיֵה בְּיוֹם הַשְׁבֵי וְהַכְּנִינוּ אֶת אֲשֶׁר־יְבִיאוּ וְהַיֵּה
מִשְׁנָה עַל אֲשֶׁר־יְלַקְטוֹ יְומָם וְיְומָן:

(ו) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַרְבָּה וַיַּדְעָתָם
כִּי יְלָא הוֹצִיא אֶתְכֶם מְאַרְעָא מַצְרִים:

(ז) וּבְקָרְבָּן וּרְאִיתָם אֶת־כְּבָוד יְלָא בְּשָׁמָעוֹ אֶת־תְּלִפְתִּיכָם
עַל־יְהִי וְנַחֲנוּ מָה כִּי (תְּלִינָנוּ) [תְּלִינָנוּ] עַל־יְהִי:

(ח) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּתִתְתַּת יְלָא לְכֹם בְּעַרְבָּה בְּשָׂר לְאַכְלָה וְלְחַם
בְּבָקָר לְשָׁבָע בְּשָׁמָעוֹ יְלָא אֶת־תְּלִלְנִינָה אֲשֶׁר־אַתָּם מַלְיָנִים
עַלְיוֹ וְנַחֲנוּ מָה לְאַ-עֲלִינָה תְּלִפְתִּיכָם כִּי עַל־יְהִי:

תרגום אונקלוס

- (ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אָמֵר לְכָל-כְּנֶשֶׁתָּא דְבָנִי יִשְׂרָאֵל קְרֻבָּיו קָרְבָּם יְיָ אָגְרִישְׁמִיעָן קְרֻמּוּדִי תְּרֻעְמַתְכָּו:
- (ו) וְהַזָּה בְּדַ-מְלָל אַהֲרֹן עַם-כָּל-כְּנֶשֶׁתָּא דְבָנִי-יִשְׂרָאֵל וְאַתְפְּנִיאוּ לְמִדְבָּרָא וְהָא יִקְרָא דִי אַתְגָּלִי בְּעַנְנָא:
- (ז) וּמְלָל יְיָ עַם-מֹשֶׁה לְמִימָר:
- (ח) שְׁמִיעָן קְרֻמּוּדִי יְת-תְּרֻעְמַתְכָּו בָנִי יִשְׂרָאֵל מְלָל עַמְּהָוָן לְמִימָר בֵין שְׁמִיעָן תְּיִכְלֹו בְסָא וּבְצָפָרָא תְּסַבְּעוּן לְחַמָּא וְתְדַעַּוּן אָרְנוּ אָנוּ יְיָ אֱלֹהָיכָו:
- (ט) וְהַזָּה בְּרַמְשָׁא וּסְלָקָת סָלוּ וְחַפְתִּית-מְשָׁרִיתָא וּבְצָפָרָא הַוֹת נְחַתָת טָלָא סָחוֹר-סָחוֹר לְמִשְׁרִיתָא:
- (י) וּסְלָקָת נְחַתָת טָלָא וְהָא עַל-אָפִי מִדְבָּרָא דְעַקָּה מַקְלָפָר דְעַקָּה כְגִיר כְּגִילְעָא עַל-אָרְעָא:
- (ט) וְחַנוּ בְנִי-יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ גָבָר לְאַחֲרֵי מִנְאָה הוּא אָרְנוּ לֹא יַדְעַי מְאָהָוָא וְאָמֶר מֹשֶׁה לְהָוָן הוּא לְחַמָּא דִיחְבָּי יְיָ לְכוֹן לְמִיקְלָל:
- (ט) הָן פְתַגְמָא דְפָקָד יְיָ לְקֹוטָיו מִגָּה גָבָר לְפָסָמִיכָלה עַמְרָא לְגַלְגָלָתָא מִגְיָן נְפִשְׁתָכָו גָבָר לְדְבָמְשָׁכָנָה תְּסַבְּנוּ:
- (י) וְעַבְדָה כָו בָנִי יִשְׂרָאֵל וּלְקֹטוֹ דְאָסָגִי וְדָאַעָרָה:
- (יח) וּכְלוֹ בְעַמְלָא וְלֹא אָוֹתָר דְאָסָגִי וְדָאַעָרָה לֹא חָסָר גָבָר לְפָסָמִיכָלה לְקֹטוֹ:
- (יט) וְאָמֶר מֹשֶׁה לְהָוָן אָנְשָׁל לְאַיְשָׁאָר מִגָּה עַד-צָפָרָא:
- (כ) וְלֹא-קְבִילָו מִן-מֹשֶׁה וְאַשְׁאָרוּ גְבָרֵינוּ מִגָּה עַד-צָפָרָא וּרְחַשָּׁר רְחַשָּׁא וּסְרִיגָי וּרְגִזָי עַלְיהָוָן מֹשֶׁה:
- (כא) וּלְקֹטוֹ יְתָה בְצָפָר בְצָפָר גָבָר בְפָסָמִיכָלה וּמָא דְמִשְׁתָאָר מִגָּה עַל-אָפִי חַקָּא כְד-חַמָּא עַלְהָוָי שְׁמָשָׁא פְשָׁר:
- (כב) וְהַזָּה בְיוֹמָא שְׁתִיתָה לְקֹטוֹ לְחַמָּא עַל-תְּמָרָתָה תְּרִינָו אַמְרִינָו לְתָדָר וְאָתוֹ כְל-בְּרָבִי כְּנֶשֶׁתָּא וְחַנוּיאָו לְמֹשֶׁה:
- (כג) וְאָמֶר לְהָוָן הוּא דְמְלָל יְיָ שְׁבָתָא שְׁבָתִ-קְרִישָׁא קָרְבָּם יְיָ מַחָר יְתָה דְאָתוֹן עַתְיָדָין לְמִיְפָא אָפָו וְיָתָה דְאָתוֹן עַתְיָדָין לְבָשָׁלָא בְשִׁילָו וְיָתָה כְל-מוֹתָרָא אַצְבָּעוּ לְכוֹן לְמִטְרָא עַד-צָפָרָא:

תורה

- (ט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן אָמֵר אֶל-כָּל-עַדְתָ בָנִי יִשְׂרָאֵל קְרֻבָּו לְפָנֵי יְיָ כִי שְׁמַעַת אֶת-תְּלִנְתִיכָם:
- (ו) וַיֹּהֵי כְּדָבָר אַהֲרֹן אֶל-כָּל-עַדְתָ בָנִי-יִשְׂרָאֵל וַיַּפְנוּ אֶל-הַמְדָבָר וְהַגָּה כְּבוֹד יְיָ נְרָא בְעַנְנָא:
- (ז) וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל-מֹשֶׁה לְאָמֵר:
- (ח) שְׁמַעַתִי אֶת-תְּלִוּנָתָ בָנִי יִשְׂרָאֵל דִבֶר אֶל-הָעָם לְאָמֵר בֵין הַעֲרֵבִים תָאכְלוּ בָשָׁר וּבְבָקָר תְשַׁבְּעוֹ-לָחֶם וַיַּרְעַתָם כִי אָנָי יְיָ אֱלֹהֵיכָם:
- (ט) וַיֹּהֵי בְעַרְבָ וּתְעַל הַשְׁלָוּ וַתְכַס אֶת-הַמִּחְנָה וּבְבָקָר הִיאִתָה שְׁכַבָת הַטָּל סְבִיב לְמִחְנָה:
- (י) וַתְעַל שְׁכַבָת הַטָּל וְהַגָּה עַל-פָנֵי הַמְדָבָר דֶק מִחְסָפֶס רֶק בְכָפָר עַל-הָאָרֶץ:
- (ט) וַיֹּרְאוּ בָנִי-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אֲחִיו מַעַן הוּא כִי לֹא יַדְעַו מַה-הָוָא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם הוּא הַלְּחָם אֲשֶׁר נִתְן יְיָ לְכָם לְאַכְלָה:
- (ט) זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צָנָה יְיָ לְקֹטוֹ מִמְנָו אִישׁ לְפִי אַכְלָוּ עַמְרָר לְגַלְגָלָת מִסְפָר נְפִשְׁתִיכָם אִישׁ לְאַשְׁר בְּאַהֲלוֹ תְּקָחוּ:
- (י) וַיַּעֲשׂוּכָו בָנִי יִשְׂרָאֵל וַיַּלְקֹטוּ הַמְרָבָה וְהַמְּמָעִיט:
- (יח) וַיִּמְדֹדו בְעַמְרָר וְלֹא הַעֲדִיף הַמְרָבָה וְהַמְּמָעִיט לֹא הַחֲסִיד אִישׁ לְפִי-אַכְלָוּ לְקֹטוֹ:
- (יט) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אִישׁ אֶל-יֹתָר מִמְנָו עַד-בָקָר:
- (כ) וְלֹא-שְׁמַעַנָּו אֶל-מֹשֶׁה וַיֹּוֹתַר אַנְשָׁים מִמְנָו עַד-בָקָר וַיַּרְעַם תְוּלָעִים וַיַּבְאַשׁ וַיַּקְצַף עַלְהָם מֹשֶׁה:
- (כא) וַיַּלְקֹטוּ אַתְלָ בְבָקָר בְבָקָר אִישׁ פְפִי אַכְלָוּ וְתָמַם הַשְּׁמָשׁ וּנוֹמָס:
- (ככ) וַיֹּהֵי בַיּוֹם הַשְׁשִׁי לְקֹטוֹ לְחַמָּא מִשְׁנָה שְׁנִי הַעֲמָר לְאַחֲרָה וַיַּבְאַו כָל-נְשִׁיאָי הַעֲדָה וַיַּגִּידוּ לְמֹשֶׁה:
- (כג) וַיֹּאמֶר אֶל-הָעָם הָוָא אֲשֶׁר דִבֶר יְיָ שְׁבָתָן שְׁבָתִ-קְדָשָׁ לְיִצְחָק מַחָר אֶת-אָשְׁר-תָאָפֵו אָפֵו וְאֶת-אָשְׁר-תָבְשַׁלְו בְשִׁילָו וְאֶת-כְל-קָעָרָה הַגְּנִיחָו לְכָם לְמִשְׁמָרָת עַד-הַבָּקָר:

תרגום אונקלוס

(כד) **וְאַצְנָעֵי יִתְהֵל עֲדָ-צְפָרָא** כמַא דְפָקֵד מֹשֶׁה וְלֹא סָרִי
וּרְחַשָּׂא לְאַ-הֲנוֹת בָּה:

(כה) **וְאָמָר מֹשֶׁה אֲכֻלוּהִי יוֹמָ-דָן אֲרִי-שְׁבַתָּא יוֹמָ-הָן**
קְנָם יְיָ יוֹמָ-דָן לֹא תְשַׁחַחַנָּה בְּחַקְלָה:

(כו) **שְׁתָא יוֹמָין תְּלַקְטוֹנָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָה שְׁבַתָּא לֹא**
יִהִיבָה:

(כג) **וְהַהְהָ בְּיוֹמָא שְׁבִיעָה נְפָקוּ מִן-עַמָּא לְמִלְקָט וְלֹא**
אַשְׁכָחוּ:

(כח) **וְאָמָר יְיָ לְמֹשֶׁה עֲד-אַמּוֹתִי אַתָּוּ מִסְרָבֵן לְמַטָּר**
פְּלָקָנִי וְאוֹרִיתִי:

(כט) **חָזוּ אֲרִיְיָן יְהָב לְכֹן שְׁבַתָּא עַל-כָּן הוּא יְהָב לְכֹן**
בְּיוֹמָא שְׁתִיתָא לְחַם תְּרִין-יוֹמָין תִּבוּוּ אָנָשׁ תְּחַתָּה
לְאַ-יְפָק אָנָשׁ מַתְרָה בְּיוֹמָא שְׁבִיעָה:

(ל) **וְשְׁבָתוּ עַמָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָה:**

(לא) **וְקָרוּ בֵּית-יִשְׂרָאֵל יְתָשְׁמָה מִנָּא וְהָיָה כָּבֵד זָרָע גָּדָא**
חָרָר וְטָעָמה בְּאַסְקָרִיטָן בְּרָכָשׁ:

(לב) **וְאָמָר מֹשֶׁה ذָן פְּתַגְמָא דְפָקֵד יְיָ מַלְיָ עַמְרָא מִנָּה**
לְמַטָּרָא לְדָרִיכָן בְּדָילָן דִיחַזְוּ יְתָלְחָמָא דְאַוְלָתָה
יַחֲכוּ בְּמַדְבָּרָא בְּאַפְקָוֹתִי יַחֲכוּ מְאֻרְעָא דְמִצְרִים:

(לא) **וְאָמָר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן סְבָ אַלְתָּחִית חָדָא וְהַבְּ-תְּפָנָן**
מַלְיָעַמְרָא מִנָּא וְאַצְנָעֵי יִתְהֵל קְדָם יְיָ לְמַטָּרָא לְדָרִיכָן:

(לו) **כַּמָּא דְפָקֵד יְיָ לְמֹשֶׁה וְאַצְנָעֵה אַהֲרֹן קְדָם סְהָדוֹתָה**
לְמַטָּרָא:

(לה) **וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ יְתָ-מָנָא אַרְבָּעִין שָׁנִין עֲד-דָעַלְוָו**
לְאָרְעָא יִתְבָּתָא יְתָ-מָנָא אֲכָלוּ עֲד-דָאָתוּ לְסִיפִי אָרְעָא
רְכָנָעָו:

(לו) **וְעַמְקָא חַדְ-מִזְ-עַסְרָא בְּתַלְתַ-סָּאִין הוּא:**

יז (א) **וְגַנְטָלוּ כָּל-כְּנַשְׁתָּא דְבָנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמְּדָבָר-דָסִין**
לְמַטְלִינָהוּן עַל-מִימְרָא דִי וְשָׁרוּ בְּרַפִּילִים וְלִיתָ מִיא
לְמַשְׁתִּיעַ עַמָּא:

(ב) **וְנִצְאָ עַמָּא עַם-מֹשֶׁה וְאָמָרוּ הַבִּילְגָּא מִיא וְנִשְׁתָּא**
וְאָמָר לְהָזְמָה מִאָ-נִצְאָן אַתָּוּ עַמִּי מִאָ-מִנְסָן אַתָּוּ קְדָם
יְיָ:

תורה

(כד) **וַיְגִיהוּ אֶת-עֲד-הַבָּקָר כַּאֲשֶׁר צִנָּה מֹשֶׁה וְלֹא הַבָּאִישׁ**
וְרִמְחָה לְאַ-הֲנִיתָה בָּה:

(כה) **וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכַלְהוּ הַיּוֹם כִּי-שְׁבַת הַיּוֹם לִי הַיּוֹם**
לֹא תִמְצָא הָאָהָרָן בְּשָׂדָה:

(כו) **שְׁשָׁת יְמִים תְּלַקְטָהוּ וּבַיּוֹם הַשְׁבִּיעִי שְׁבַת לֹא**
יִהִי-בָּה:

(כז) **וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי יָצָא מִן-הַעַם לְלִקְטָה וְלֹא מִצָּא:**
ס

(כח) **וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל-מֹשֶׁה עֲד-אָנָה מִאֱנָתָם לְשִׁמְרָה מִצּוֹתָרִי**
וְתּוֹרָתִי:

(כט) **רָאָה בַּיּוֹם נִתְן לְכֶם הַשְּׁבָת עַל-כָּן הוּא נִתְן לְכֶם**
בַּיּוֹם הַשְׁשִׁי לְחַם יוֹמָים שָׁבוּ אֲישׁ תְּחִתָּיו אֶל-יְצָא אִישׁ
מִמְקָמוֹ בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי:

(ל) **וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בַּיּוֹם הַשְׁבִּיעִי:**

(לא) **וַיִּקְרָאוּ בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ מִן וְהָיָה כְּזָרָע גָּד לְבָנָו**
וְטָעָמוֹ כְּצִפְיָת בְּרָכָשׁ:

(לב) **וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַבָּרָךְ אֲשֶׁר צִנָּה יְיָ מִלְאָה הַעֲמָרָ**
מִמְפָנוֹ לְמִשְׁמָרָת לְדָרְתֵיכֶם לְמַעַן | יִרְאָה אֶת-הַלְּחָם אֲשֶׁר
הַאֲכָלָתִי אֶתְכֶם בְּמַדְבָּר בְּהַזִּיְאִי אֶתְכֶם מְאָרֶץ מִצְרִים:

(לא) **וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן קָח אַנְצָנָת אֶתְתָּה וְתַחַטֵּפָה**
מִלְאָה הַעֲמָר מִן וְהַבָּח אֶתְהָ לְפָנֵי יְיָ לְמִשְׁמָרָת לְדָרְתֵיכֶם:

(לו) **כַּאֲשֶׁר צִנָּה יְיָ אֶל-מֹשֶׁה וַיִּנְחַחַהוּ אַהֲרֹן לְפָנֵי הַעֲרָתָה**
לְמִשְׁמָרָת:

(לה) **וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲכָלוּ אֶת-הַמָּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עֲד-בָּאָם**
אֶל-אָרְצָה נוֹשָׁבֵת אֶת-הַמָּן אֲכָלוּ עֲד-בָּאָם אֶל-קָצָה אָרְצָה
כְּנָעָן:

(לו) **וְהַעֲמָר עַשְׁרִית הַאִיפה הוּא:** פ

יז (א) **וְיִסְעַו כָּל-עַלְתָּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמְּדָבָר-סִין לְמִסְעִים**
עַל-פִּי יְיָ וַיַּחַנוּ בְּרַכִּילִים וְאֵין מִים ?שְׁתָתָה הָעָם:

(ב) **וַיִּרְבֵּב הָעָם עַם-מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר תְּנִינְלְגָנָה מִים וְנִשְׁתָּהָה**
וַיֹּאמֶר לְהָם מִשֶּׁה מִה-תְּרִיבָן עַמְלִי מִה-תְּנַסּוּ אֶת-יְיָ:

תרגום אונקלוס

- (ג) וַיֹּצְחֵי תָמִן עַמֶּא לְמַלְאָה וְאַתְּרָעָם עַמֶּא עַל-מִשָּׁה וְאָמַר
לְמַא דָנָן אַסְקָתָנָא מִמְצָרִים לְקַטְלָא יְתִי וִיתְבָנִי
וִיתְבָעֵרִי בְּצָחוֹתָא:
- (ד) וַיַּצְלֵי מִשָּׁה קָרְם-יְהוּן לְמַיְמָר מֵא אַעֲבָר לְעַמֶּא דָנָן
עוֹד זְעִיר-פּוֹן וִירָגָמוֹנָנִי:
- (ה) וְאָמַר יְהוָה לְמִשָּׁה עַבְרָי קָרְם עַמֶּא וְדָבָר עַמֶּד מִסְבֵּי
יִשְׂרָאֵל וְחַטָּבָד דְמִחְתָּא בָּהּ יִתְנְהָרָא סָב בִּינְךָ וְתִזְלָל:
(ו) הָאָנוּ קָאָם קָרְמִיד תָמִן עַל-טָנָרָא בְּחַרְבָּה וְתִמְתָּחֵי
בְּטָנָרָא וְיִפְקָרוּן מִנָּה מִיא וְיִשְׁתַּחַטֵּי עַמֶּא וְעַבָּר כֹּן מִשָּׁה
לְעַיְנִי סָבֵי יִשְׂרָאֵל:
(ז) וְקָרְנוּ שָׁמָה דְאַתְּרָא נְסִיתָא וְמְצֻוָּתָא עַל-דָנָצָו בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְעַל דְנַסְתָּיו קָרְם-יְהוּן לְמַיְמָר הָאֵית שְׁכִינָתָא-דְנָיָן
בְּיַנְמָנָא אַס-לְלָא:
- (ח) וְאַתָּא עַמְלָק וְאֲגִים קָרְבָּא עַם-יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידָם:
(ט) וְאָמַר מִשָּׁה לְיְהוָשָׁע בְּחַרְלָנָא גְּבָרִין וְפָלָק אֲגִים קָרְבָּא
בְּעַמְלָק מִתָּר אָנוּ קָאָם עַל-רְבִיש רְמָתָא וְחַטָּלָא
דְאַתְּעַבְּדוּ בָהּ נְפִין מוֹ-קָרְם-יְהוּן בִּינְךָ:
(י) וְעַבָּר יְהוָשָׁע כְּמָא דְאָמַר-לָהּ מִשָּׁה לְאַגְּחָא קָרְבָּא
בְּעַמְלָק וְמִשָּׁה אָהָרֹן וְחוֹרָסְלִיקָו לְרִיש רְמָתָא:
(יא) וְהִלָּי בְּדַ-מְרִים מִשָּׁה יְהוָה מַתְגִּבְרָין דְבִית-יִשְׂרָאֵל
וּכְ-מַפְחֵד יְהוָה מַתְגִּבְרָין דְבִית-עַמְלָק:
(יב) וַיְהִי מִשָּׁה יְקָרָא וְנִסְבָּו אָבָנָא וְשָׁוֹרָא תְּחִתּוֹדִי וַיִּתְבַּ
עַלְיהָ וְאָהָרֹן וְחוֹרָסְלִיקָו סְעִידָן בְּיְהוָה מִפְאָחָד וּמִפְאָחָד
וְחוֹרָה יְהוָה פְּרִיסָן בְּאַלְוָן עַד-דָעַל שְׁמָשָׁא:
(יג) וְתִבְרֵר יְהוָשָׁע יְתְ-עַמְלָק וִיתְ-עַמֶּה לְפָתָגָם דְחַרְבָּא:
בְּ
- (יד) וְאָמַר יְהוָה לְמִשָּׁה כְּתָב דָא דְכְרָנָא בְּסָפָרָא וְשׁוֹ קָרְם
יְהוָשָׁע אַרְיִ-מִמְתָּא אַמְחָה יִתְ-כְּרָנָה דְעַמְלָק מִתְחַת
שְׁמָיָא:
- (טו) וּבְגָנָא מִשָּׁה מְדֻבָּחָא וּפְלַח עַלְוָהִי קָרְם יְהוָה לְעַבָּר לְהָ
גְּסִין:
- (טו') וְאָמַר בְּשִׁבְועָה אַמְירָא דָא מוֹ-קָרְם דְחִילָא
דְשִׁכְנָתָה עַל-כְּרָסִי יְקָרָא דְעַתִּיד דְיִתְגַּחַ קָרְבָּא קָרְם יְהוָה
בְּרַבִּית עַמְלָק לְשִׁיכְיוֹתָהוּן מִדְרֵי עַלְמָא:

תורה

- (ג) וַיַּצְמַא שֵׁם הַעַם לְמַיִם וְגַלְוִן הַעַם עַל-מִשָּׁה וַיֹּאמֶר
לְמַה זֶה הַעֲלִיתָנוּ מִמְצָרִים לְהִמְתִּית אֹתְךָ וְאַתְּבָנִי
וְאַתְּ-מִקְנֵי בָּצְמָא:
- (ד) וַיַּצַּעַק מִשָּׁה אַל-יְהִי לְאָמַר מָה אָעַשָּׂה לְעַם הַזֶּה עוֹד
מַעַט וְסַקְלָנִי:
- (ה) וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל-מִשָּׁה עַבְרָי לְפָנֵי הַעַם וְקַח אֶתְךָ מִזְקָנִי
יִשְׂרָאֵל וְמִטְרָב אֲשֶׁר הַכִּתְהָ בָּוֹ אֶת-הַיָּאָר קָח בִּינְךָ וְהַלְכָתָה:
(ו) הָנָנִי עַמְלָל לְפָנֵיךְ שֵׁם עַל-הַצּוֹר בְּחַרְבָּה וְהַכִּתְהָ בְּצָור
וַיַּצְאָו מִפְנֵו מִים וְשַׁתָּה הַעַם וַיַּעַש כֹּן מִשָּׁה לְעַיְנִי זְקָנִי
יִשְׂרָאֵל:
- (ז) וַיִּקְרָא שֵׁם הַמְלָקָם מִסְהָה וּמִרְיבָּה עַל-דָנָצָו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְעַל נְסָתָם אַת-יְהִי לְאָמַר הַיָּש יְהִי בְּקָרְבָּנוּ אַם-אַיִן:
- (ח) וַיָּבֹא עַמְלָק וְיִלְחַם עַם-יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידָם:
- (ט) וַיֹּאמֶר מִשָּׁה אַל-יְהֹשָׁע בְּחַרְלָנָא אֱנָשִׁים וְצָא הַלְחָם
בְּעַמְלָק מִתָּר אָנָכִי נִצְבֵּל עַל-רַאש הַגְּבֻלָה וּמִטָּה הָאָלָהִים
בִּינְךָ:
- (י) וַיַּעַש יְהֹשָׁע כַּאֲשֶׁר אָמַר-לָו מִשָּׁה לְהַלְחָם בְּעַמְלָק
וּמִשָּׁה אָהָרֹן וְחוֹרָסְלִיקָו לְרַאש הַגְּבֻעָה:
- (יא) וְהִלָּי כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה יְהִי וְגַבְרָי יִשְׂרָאֵל וּכַאֲשֶׁר
יַנִּיחַ יְהֹוָה וּגַבְרָי עַמְלָק:
- (יב) וַיְהִי יְהֹשָׁע בְּבָדִים וַיַּקְהֵל אָבָנָא וַיִּשְׁמַיְמָה תְּחִפְיָה וַיִּשְׁבַּ
עַלְיהָ וְאָהָרֹן וְחוֹרָסְלִיקָו תִּמְכַבְּרֵי בִּינְךָ מִזָּה אַחֲל וּמִזָּה אַחֲד
וַיַּהַי יְהֹוָה אָמֵנוּה עַד-בָּא הַשְּׁמָשָׁה:
- (יג) וַיְחַלֵּשׁ יְהֹשָׁע יְתְ-עַמְלָק וִתְ-עַמֶּה לְפִי-חַרְבָּה:
- (יד) וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל-מִשָּׁה כְּתָב זֶה וְכָרְוּ בְּפִפְרָר וְשִׁים
בְּאַזְנָי יְהֹשָׁע בְּיְמָתָה אַמְחָה אֶת-זֶכֶר עַמְלָק מִתְחַת
הַשְּׁמָמִים:
- (טו) וַיַּבְנֵן מִשָּׁה מִזְבֵּח וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהִי נָסִי:
- (טו') וַיִּאמֶר כִּי-זֶה עַל-כָּס יְהִי מִלְחָמָה לְעַי בְּעַמְלָק מִתָּר
דָרָה: